

כזית להקטרתה. (1)

עוד דרשו, כשם שבזבח פוסלת המחשבה באחת מארבע עבודותיו שהן שחיטה, קבלה בכלי, הולכה וזריקת הדם, כך במנחה פוסלת המחשבה באחת מארבע עבודות שבה. ובאה המשנה לפרט באלו עבודות מחשבה פוסלת.

זה הכלל, כל הקומץ את המנחה שקמיצת מנחה כנגד שחיטה בזבח היא, וי או הנותן אותה בכלי קודש שזו כנגד קבלת דם הזבח בכלי, או המוליך אותה להקטרה שזו כנגד

אינה נאכלת אלא ליום ולילה, או כזית משיריה למחר, או להקטיר קומצה למחר או כזית מקומצה למחר, או להקטיר לבונה למחר, פיגול הוא וחייבין עליו אוכליו ברת שנאמר "והנפש האוכלת ממנו עונה תשא" [ויקרא ז] ודרשו גזירה שזה מאכילת נותר האמור בו "ואוכליו עונו ישא" מה נותר בכרת אף חוץ לזמנו בכרת.

ומה שלא הזכירה המשנה בלבונה שיעור "כזית" כמו בשיריים וקומץ, היינו משום שסתמה המשנה דבריה כשיטה הסוברת שהלבונה כשרה בקורט אחד, ואין צריך

יב-א

לשיטה הסוברת אין הקטרה פחות מכזית, כיצד ניתן להקטיר את הקורט בפני עצמו? וכתב המקדש דוד [ח ג], כי יתכן שמאחר ושיעור הקטרת לבונה הוא בקורט, הרי שבדיעבד חשובה זו הקטרה אע"פ שאין בו כזית, משום שזהו שיעור הקטרתו.

ולפי זה יש לומר שמאחר והקטרת לבונה כשרה אף בקורט, משום כך מפגלת בו המחשבה אפילו אם אין בו כזית.

והגרי"ז אמר לבאר דברי רש"י, על פי מה שסיד הגר"ח, שמה שמחשבת פיגול על זריקת הדם מפגלת, אין זה משום שחישב על אכילת מזבח חוץ לזמנו, אלא הוא דין מחשבה על עבודת זריקה שמפגלת. ולפי זה, הוא הדין בהקטרת לבונה שהיא כזריקת הדם, סיבת הפיגול בה היא מחמת שחישב על עבודת הקטרה שלא כדין. ואם כן אין צריך מחשבה על כזית שהרי דין כזית ענינו באכילת מזבח, ואילו דין פיגול בהקטרה ענינו בעבודת הקטרה, וכיון שעבודת הקטרת הלבונה נעשית בפחות מכזית, אף המחשבה בה מפגלת.

אולם באבן האזל [פסולי המוקדשין יד י] נקט שאם אין הקטרה פחות מכזית הרי שאף

שלם דהיינו שבע יממות תמימות. ומכיון שעל פי רוב הניחו את הלחם אחר הקרבת המוספין, אם כן כל זמן שלא הגיעה זמן הקרבת המוספין, עדיין לא עבר שבוע שלם מהזמן שבשבת שעברה הניחו את הלחם.

1. כן פירש רש"י. והקשה השיטה מקובצת, אם כן, מדוע לא נאמר במשנה "להקטיר קורט אחד מלבונתה"? ולכך כתב, כי אף במחשבה על הקטרת לבונה צריך שיעור כזית, אלא שהתנא לא פירש זאת, כי סמך על מה ששנה כבר כן לגבי קומץ.

ובטעם הדבר שצריך מחשבה על כזית, כתבו התוס' לקמן [נח ב], שהוא משום שלענין פיגול הוקש אכילת מזבח לאכילת אדם, מה אכילת אדם בכזית אף אכילת מזבח בכזית. ובאמת דברי רש"י צריכים ביאור, שהרי לא חישב על שיעור אכילת מזבח !

ומעיקר דברי רש"י שאמר שמחשבה על הקטרת קורט לבונה מפגלת, מבואר שיש דין הקטרה על קורט לבונה, ואם כן נמצא שבמנחה כשרה מקטיר את הקורט לבונה בפני עצמו אף שהוא פחות מכזית. והקשה השפת אמת,